

**Lietuvos mokslų akademijos skyrius „Mokslininkų rūmai“
kviečia į renginį iš ciklo „Įžymių žmonių portretai“**

Filmo IGNOTAS DOMEIKA. ILGAS SUGRĮŽIMAS pristatymas

Filmas baltarusių kalba su titrais anglų kalba

Spalio 23 dieną (antradienį), 17 val.

**Lietuvos mokslų akademijos didžiojoje konferencijų salėje
(Gedimino pr. 3, Vilnius)**

Įžangos žodį tars akademikas Algimantas Grigelis

Jis buvo vienas pažangiausių Vilniaus universiteto studentų. Būdamas 21-erių atsidūrė už grotų. Tai buvo garsiausias 1824 metų teismo procesas Europoje. Į teisiųjų suolą pateko studentai, kurių nuodėmė buvo ta, kad jie norėjo mokytis.

1830 metais jis dalyvavo sukilime, po kurio buvo priverstas išvykti iš gimtinės ir pateko į Prancūziją. Baigęs Paryžiaus Aukštąją kalnakasybos mokyklą, sudarė Lenkijos–Lietuvos valstybės (*Rzeczpospolita*) geologinį žemėlapi.

Elzase jam pavyko rasti didelių geležies rūdos telkinių ir galėjo praturtėti, bet ... būdamas 36 metų jis išvyko iš Europos ir nukeliavo į Čilę dėstyti La Serenos Kalnakasybos licėjuje. Čilės žemėje jis atrado tauriųjų metalų telkinių, gėlo vandens šaltinių Čilės sostinei – Santjago miestui, ištyrė Atakamos dykumą ir Andus – tai ilgiausia pasaulyje kalnų grandinė, besidriekianti palei visą vakarinę Pietų Amerikos pakrantę. Jis sugebėjo užmegzti ryšius su mapučių genties vadais ir aprašyti Pietų Amerikos indėnų čiabuvių gyvenimą. Jį tris kartus rinko Čilės universiteto rektoriumi. Netgi jam atsisakius pareigų dėl amžiaus, jį (slaptu balsavimu) išrinko ketvirtą kartą.

82 metų amžiaus sugrįžo į gimtinę, į savo miestelį Velikaja Nedzviadka prie Naugarduko. Šita kelionė, pasak jo, tapo *šviežio oro gurkšniu po ilgojo įkalinimo*.

Jo mirties dieną Santjago mieste skambėjo visi varpai. Šalyje buvo paskelbtas gedulas.

Jis apdovanotas Čilės nacionalinio herojaus vardu.

Jo vardu pavadinta maža kometa, kalnagūbris, miestas, švietimo įstaigos Čilėje, mineralas, keletas gyvūnų ir augalų rūšių.

Jo vardas – Ignatas Domeika

Biografiniame filme „Ignatas Domeika. Ilgas sugrįžimas“ pagrindinius vaidmenis atliko:

Ignatas Domeika (senatvėje) – Andrejus Aliferenka, Ignatas Domeika – Vladimiras Kulažanka, Ignatas Domeika (vaikystėje) – Ivanas Kostiukevič, Feliksas Romanas Padaliaka, dukra Anita – Oksana Čiveliova, sūnus Ernanas – Andrejus Savčenko.

Režisierius Aleksejus Rakovič, operatorius Konstantinas Rabkov, dekoratorius Pavelas Silvanovič, kostiumininkas Darja Ramanava, grimuotojas Arina Buralkina, montažo režisierius Sergejus Masevič, garso režisierius Ivanas Kapciug, vykdantysis prodiuseris Jurijus Ivanovas, prodiuseris Vladimiras Bokun.

Istorinių filmų studija, Minskas, 2017

Filmo premjera Vilniuje įvyko spalio 1 d. „Skalvijos“ kino teatre